

MESTNA OBČINA CELJE

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

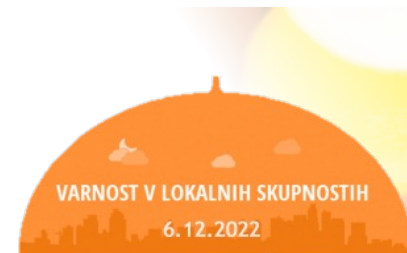
Trajnostni razvoj in zmanjševanje neenakosti dostopa do kibernetkega prostora v Sloveniji: uporabniki na podeželju in mestih

IGOR BERNIK

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

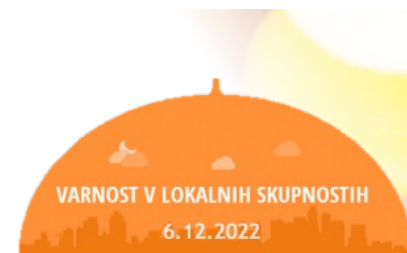
6.12.2022

Izhodišča

- Moderno življenje je v celoti povezano z izmenjevanjem informacij v kibernetnem prostoru oziroma preko interneta.
- V zadnjem desetletju se je vsakdanja resničnost zlila z uporabo interneta in dostopom ter izmenjevanjem podatkov in je postala popolnoma prepletena.
- Kibernetni prostor preplet internetnih aktivnosti uporabnika za opravljanje vsakodnevnih opravil v resničnem življenju in v internetu – kibernetnem prostoru, kar se neposredno odraža v vsakdanjem življenju in delu.
- Ker sta internet in dostop do podatkov univerzalna ter dosegljiva praktično kjerkoli na svetu, je kibernetni prostor globalen po definiciji.

Cilj

V sodobni družbi si prizadevamo razviti novo raven informacijske družbe - »Družba 5.0« - smo si tudi v Sloveniji zadali cilj ustvariti

sobivanje med navideznim, kibernetskim in resničnim svetom,

uravnotežiti **gospodarski razvoj** in nasloviti

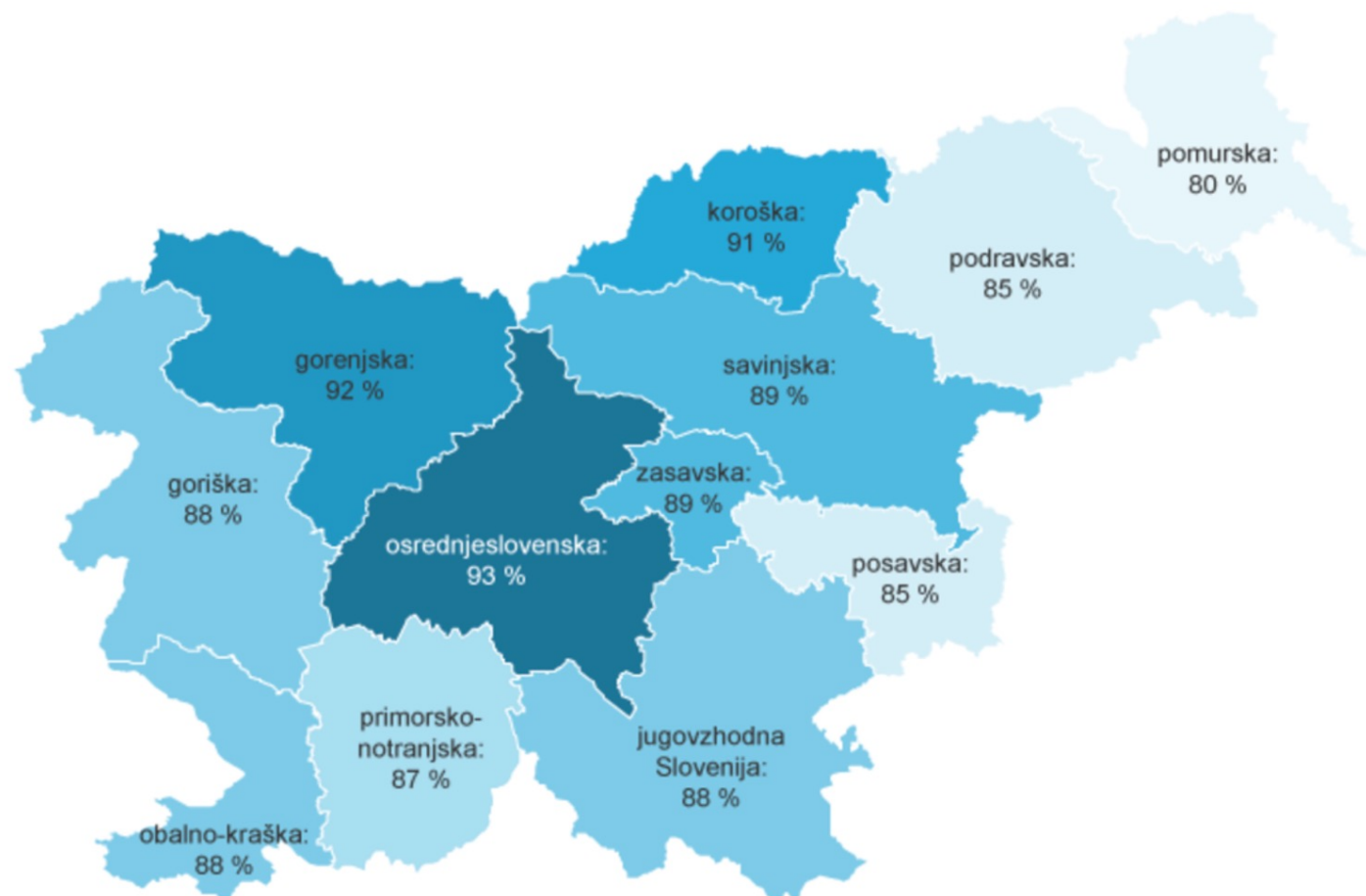
izzive družbe ter ustvariti boljšo,

superpametno in udobnejšo družbo, kjer so v

ospredju ljudi, je za dosego cilja

potreben brezpogojen dostop do fiksne in mobilne interneta s primernimi hitrostmi, kar *omogoča napredno, sodobno rabo storitev kibernetskega prostora.*

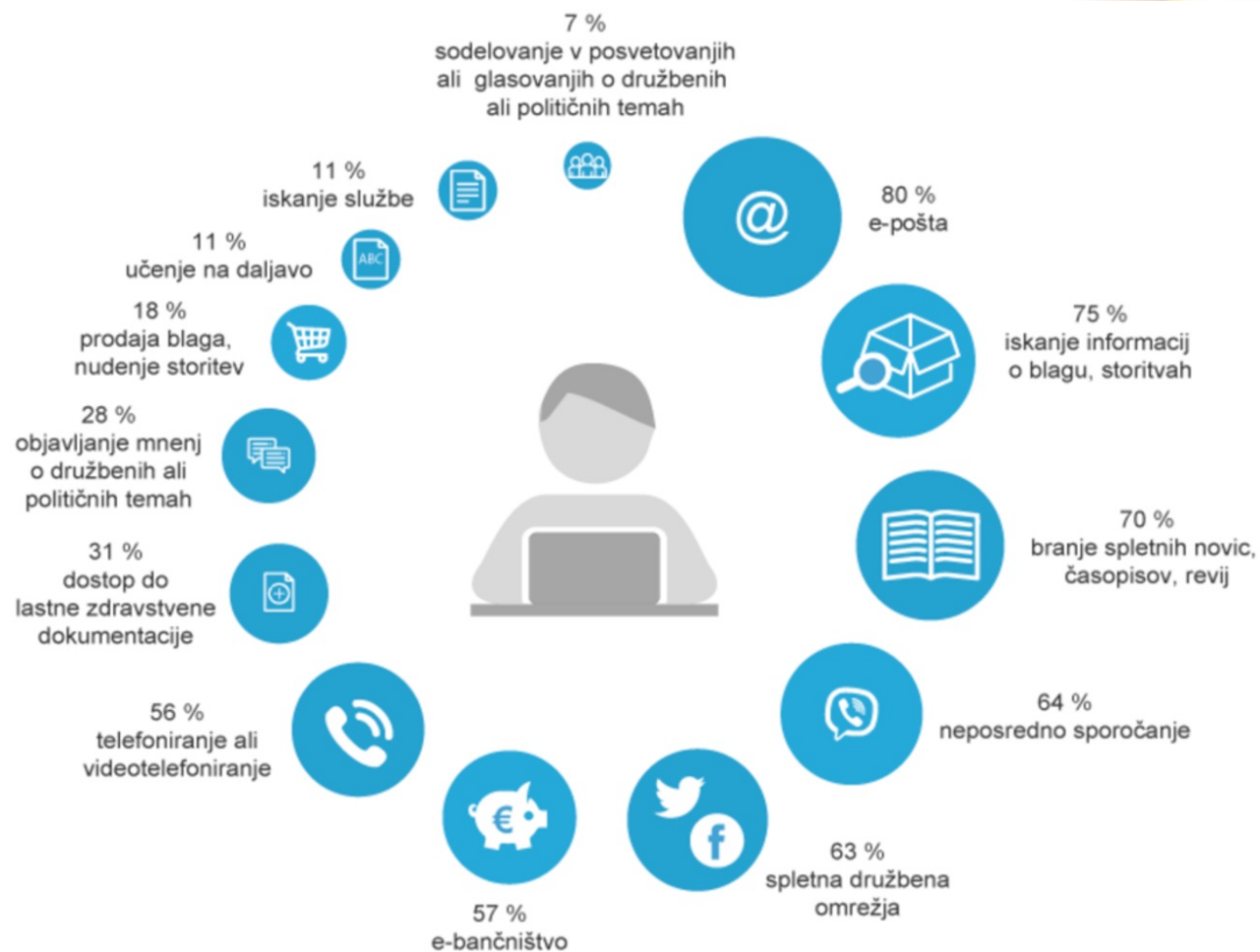
Dostopnost interneta

Slika 1: Uporabniki interneta (16–74 let) po statističnih regijah, Slovenija, 1. četrletje 2022

Vir: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/10572>

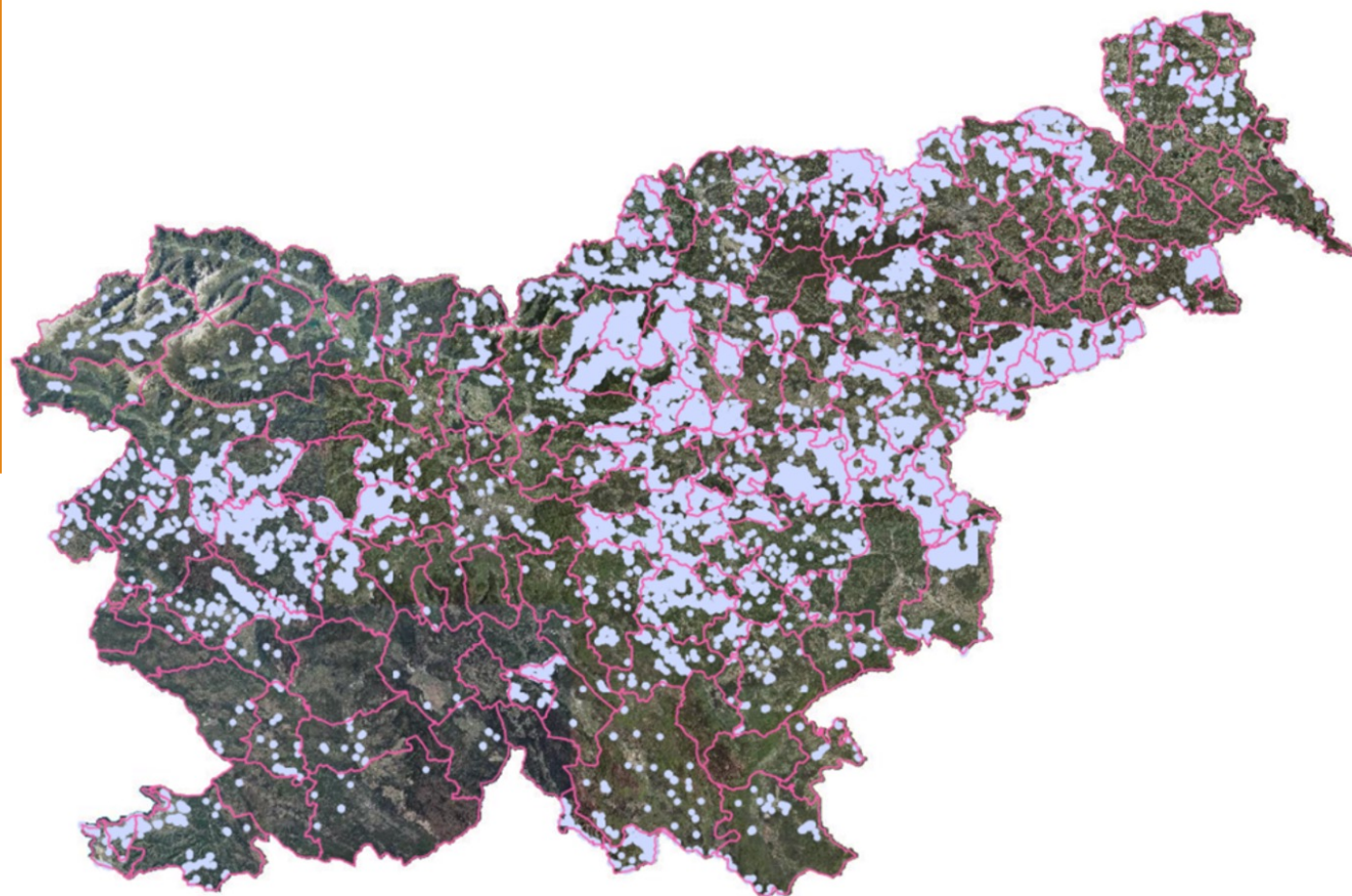
Uporaba interneta

Slika 2: Prebivalci Slovenije po namenih uporabe interneta, Slovenija, 1. četrletje 2022

Vir: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/10572>

Nedostopnost širokopasovnega interneta

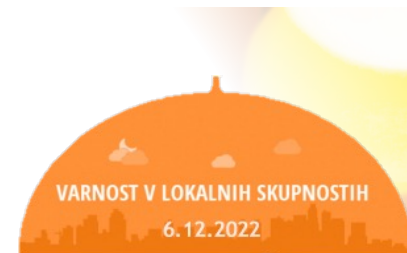
Slika 5: Grafični prikaz belih lis – gospodinjstev, na katerih širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena, oktober 2022

Vir: https://eprostor.gov.si/isv-test/bele_lise.html

Ugotovitve

- Uporaba interneta in bele lise dostopa do interneta niso neposredno povezane.
- Izjemno malo področij – v praksi predstavljajo manj kot **0,5 % prebivalcev** Slovenije – **nima** možnosti širokopasovnega dostopa do **internetneta**, čeprav bi si to želeli.
- Iz vidika (ne)enakosti ugotovim, da **v mestnih okoljih obstaja širši nabor izbire** (fiksno ali mobilno omrežje, več operaterjev), **v podeželskih okoljih** pa je raznolikost izbire manjša, mnogokrat **pa infrastruktura novejša** – ker je bila zgrajena kasneje, zaradi tega pa hitrejša in bolj odporna na napake.
- Leta 2025 po projekcijah razlik v **razpoložljivosti** omrežij praktično ne bo več in se bomo lahko osredotočali (tudi) na druga vidika informacijske varnosti – **zaupnosti** in **celovitosti** uporabe kibernetskega prostora za vse državljanke in državljane.

Zaključki

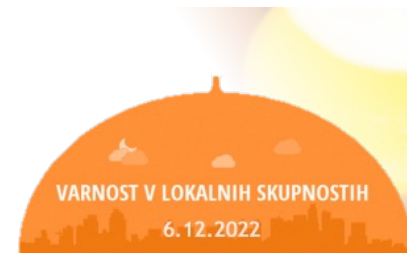

Na podlagi ciljev trajnostnega razvoja OZN sta **dostop do širokopasovnega interneta** in s tem globalnega **kibernetkega prostora ter povezanih storitev** v povezavi s ciljem 9 – *Industrija, inovacije in infrastruktura*.

Pri cilju 10 – *Zmanjšanje neenakosti; Relativna vrzel tveganja revščine in Opremljenost s tehnologijami* ugotavljamo, da dostop do širokopasovnega omrežja v Sloveniji ne predstavlja ravni tveganja, saj je praktično večini omogočen vsaj en način **dostopa do širokopasovnega interneta**, bolj je vprašanje, ali za to obstaja zadosten interes.

Poskrbeti za *odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in skupnosti* je ciljno področje 11. S storitvami, ki jih omogoča kibernetski prostor in jih posledično uporabljamo tudi prebivalci Slovenije, je mogoče naslavljati posamezna podpodročja ter **zagotavljati dolgoročen prehod v povezano in, kot predvideva cilj, odprto, varno, vzdržljivo družbo v trajnostno naravnanim okolju**.

Končna ugotovitev

Dostop v kibernetski prostor je omogočen večini slovenskih prebivalcev in ni problematičen.

Iz vidika dostopnosti kibernetskega prostora je omogočen trajnostni razvoj vsem regijam in prebivalcem Slovenije!

igor.bernik@um.si